

Sagen sattes til Forhandling.

Formanden: Ved denne Sags Behandling vil ogsaa de under Nr. 3 og 4 paa Dagsordenen opførte Sager kunne omtales.

Udenrigsministeren (P. Munch): De tre Forslag til Rigsdagsbeslutning, som jeg herved skal have den Ære at anbefale til det høje Tings velvillige Behandling, har deres Udgangspunkt i den Tilstand, som opstod i Aarene efter Verdenskrigen, navnlig i Europa, og som kendetegnes ved, at en Række Stater gennemførte en Mangfoldighed af Indførsels- og Udførselsforbud og Begrænsninger med Hensyn til Vareomsætningen med andre Lande under Indflydelse af de særlige Forhold, som Krigen havde skabt, og i Tilknytning til Grupper af saadanne Forbud og Reguleringer, der allerede fandtes under selve Krigen. Forholdene har med Hensyn til denne Gruppe af Foranstaltninger udviklet sig ret forskelligt rundt om i de europæiske Lande. I nogle Lande er man forholdsvis hurtigt kommet bort derfra, i andre Lande har man opretholdt dem i langt større Omfang. Men under de Fællesforhandlinger om økonomiske Spørgsmaal, som er foregaaet i Aarene efter Krigen, har der været en voksende Stemning for dette, at man maatte bestræbe sig for at vende tilbage til mere normale Tilstande med Hensyn til Omsætningen, saaledes at ikke pludselige Forbud, pludselige skarpe Reguleringer kunde gribe forstyrrende ind i den regelmæssige Vareombytning mellem Staterne. Denne Opfattelse prægede i meget høj Grad den økonomiske Konference, der indkaldtes af Folkeforbundet, og som fandt Sted i Foraaret 1927, idet denne i det hele besjæledes af den Opfattelse, at hvis den europæiske Økonomi skulde genrejses af den vanskelige Tilstand, den var i, og Europa blive nogenlunde i Stand til at hævde sin Stilling overfor de andre Verdensdele, vilde det være nødvendigt, at man inden længe kom bort fra mangfoldige af de Vanskeligheder, der nu findes for Vareomsætningen indenfor Europa. Og som et Led deri tænkte man sig da en Afskaffelse af Indførsels- og Udførselsforbud og Begrænsninger i saa stort et Omfang, som det af mere almene Hensyn lod sig forsvare. Man tilvejebragte ikke blot et Konventionsudkast, men man vedtog tillige at indkalde en særlig Konference til Behandling deraf, for at Sagen kunde fremmes saa meget som muligt. En saadan Konfe-

rence fandt Sted allerede i Efteraaret 1927, den fulgtes af en supplerende Konference i 1928, og paa disse to Konferencer tilvejebragtes de Udkast, som nu foreligger til Behandling her i Tinget.

Hovedudkastet gælder en almindelig Erkendelse af, at man skal opgive Forbud og Begrænsninger med Hensyn til Omsætningen mellem Landene. Der gøres imidlertid derfra visse Grupper af Undtagelser — Undtagelser, som naturligvis ingenlunde kan siges at være uden praktisk Betydning, ja for en stor Dels Vedkommende er af ganske vidtrækkende Betydning. De ene Hovedgruppe af Undtagelser er de Undtagelser, som man fra gammel Tid plejer at kalde de klassiske med Hensyn til saadanne Arter af Forbud. Det er Forbehold, som tager deres Udgangspunkt i Hensyn til moralske Forhold, i humanitære Hensyn, den offentlige Sikkerhed, Sundhedsforhold, kunstneriske og historiske Interesser, desuden ogsaa Forbehold angaaende Guld og Sølv og Værdipapirer samt Forbehold med Hensyn til Forbud mod eller Begrænsning af Vaabenhandel, Vaabenudførsel. Dertil kommer Forbehold, som tager Sigte paa Varer, for hvilke der foreligger Statsmonopol, eller paa regulerende Bestemmelser, der svarer til regulerende Bestemmelser af lignende Karakter indenfor Landet selv.

Dette er den ene Gruppe af Forbehold. Det andet selvfølgelige Forbehold er de, at Reglen ikke kan gælde, naar der indtræder ekstraordinære Forhold, og her tænker man i første Række paa Krigstilstande af lignende Art som dem; vi for faa Aar siden oplevede, og hvor vitale Interesser i det ene og det andet Land krævede Anvendelsen af den Art Forbud og Begrænsninger.

Den tredje Gruppe er en Gruppe af midlertidige Undtagelser eller Forbehold, som gøres paa Forhaand af visse bestemte Stater med Hensyn til Varer, for hvilke Forholdene ligger paa ganske særlig Maade i det paagældende Land.

Dernæst findes der i Aftalerne Bestemmelser om, hvorledes Stridsspørgsmaal vedrørende Forstaelsen af dem skal afgøres.

Endelig fastslaas det, at der til Gyldighed kræves Ratifikation af 18 Stater, og at de forskellige Stater, i det Øjeblik de tiltræder, kan gøre deres Tiltræden betinget af, at visse andre Stater ogsaa tiltræder. Man har i saa Henseende angivet 14 Stater, blandt hvilke den Gruppe af Lande maatte tages, af hvis Tilslutning man gjorde sin Tiltræden betinget.

Til denne Hovedaftale af mere almen, i en vis Forstand først og fremmest princi-